

VIII. TASHQI IQTISODIY ALOQALAR

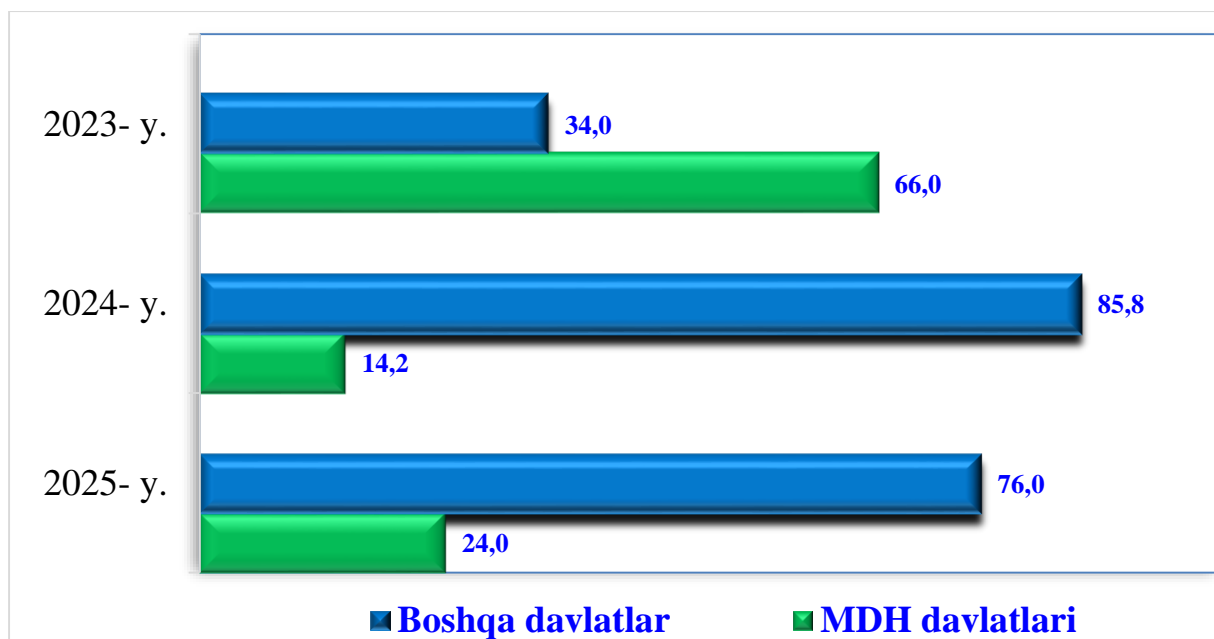
2025- yilning yanvar-iyunida tashqi savdo aylanmasi 511,9 mln. AQSH dollari tashkil etdi, shundan 266,0 mln. AQSH dollarini eksport operatsiyalari, 245,9 mln. AQSH dollarini import operatsiyalari hissasiga to'g'ri keldi.

Tashqi savdo aylanmasining saldosi 20,1 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

Yanvar-iyun oylarida MDH va boshqa davlatlar kesimida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (ming AQSH dollari)

	yanvar-iyun		2024- yilning yanvar-iyuniga nisbatan foiz hisobida
	2024- y.	2025- y.	
Tashqi savdo aylanmasi	610 396,9	511 892,6	83,9
shu jumladan:			
MDH davlatlari	86 969,7	122 654,2	141,0
boshqa davlatlar	523 427,2	389 238,4	74,4
Eksport	273 026,3	266 003,3	97,4
shu jumladan:			
MDH davlatlari	68 189,5	86 460,5	126,8
boshqa davlatlar	204 836,8	179 542,8	87,7
Import	337 370,6	245 889,3	72,9
shu jumladan:			
MDH davlatlari	18 780,2	36 193,7	192,7
boshqa davlatlar	318 590,4	209 695,6	65,8

**Yanvar-iyun oylarida viloyat tashqi savdo aylanmasida
MDH va boshqa davlatlarning ulushi**
(umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)



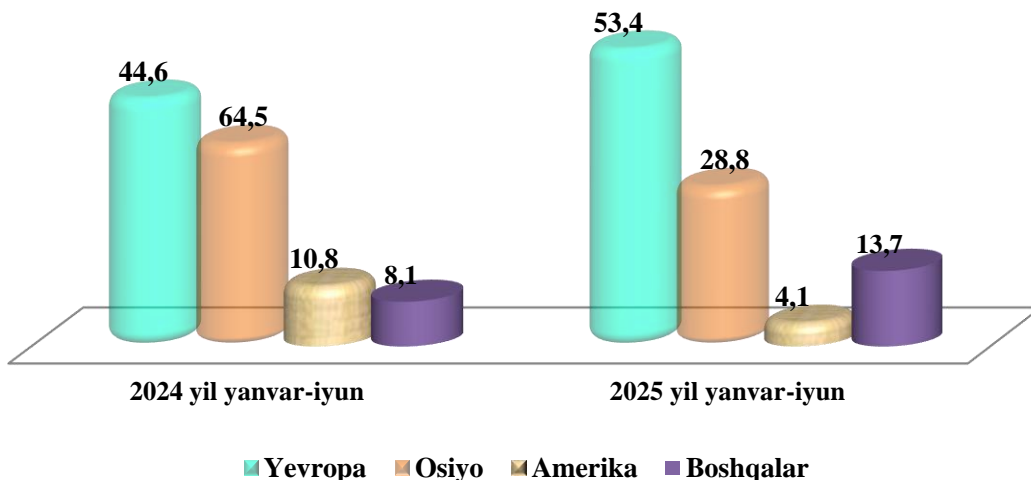
**Yanvar-iyun oylarida Qashqadaryo viloyati
eksport-importi tarkibi**

	<i>Eksport va import operatsiyalari hajmi va ulushi</i>				<i>2024- yil yanvar-iyungga nisbatan foiz hisobida</i>
	<i>2024- yil</i>		<i>2025- yil</i>		
	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>jamidagi ulushi, %</i>	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>jamidagi ulushi, %</i>	
Eksport tarkibi	273,0	100,0	266,0	100,0	83,1
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	0,3	0,1	0,5	0,2	164,9
Qora va rangli materiallar	0,7	0,3	9,1	3,4	13,0 m.
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	92,4	33,8	77,7	29,2	84,2
Mashina va transport uskunalari	1,4	0,5	1,1	0,4	78,5

davomi

	<i>Eksport va import operatsiyalari hajmi va ulushi</i>				2024- yil yanvar-iyunga nisbatan foiz hisobida
	<i>2024- yil</i>		<i>2025- yil</i>		
	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>jamidagi ulushi, %</i>	<i>mln. AQSH doll.</i>	<i>jamidagi ulushi, %</i>	
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	32,6	11,9	67,8	25,5	2,1 m.
Xizmatlar	2,6	1,0	4,9	1,8	189,2
Sanoat tovarlari	143,0	52,4	104,9	39,5	75,2
Import tarkibi	337,4	100,0	245,9	100,0	68,9
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	47,4	14,0	52,0	21,1	109,7
Qora va rangli materiallar	5,6	1,7	7,3	3,0	130,4
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,2	0,9	5,9	2,4	184,4
Mashina va transport uskunalari	231,2	68,5	125,5	51,0	54,3
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	31,8	9,4	27,3	11,1	85,8
Xizmatlar	0,2	0,1	0,3	0,1	189,9
Sanoat tovarlari	18,0	5,3	27,6	11,3	153,3

Tashqi savdo aylanmasining qit'alar bo'yicha tarkibi (umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)



QASHQADARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASINING YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR (2025- yil yanvar-iyun oylari, hajmi ming AQSH dollari, ulushi foizda)

XXR	Rossiya	Qozog'iston	Turkiya	Pokistonn
TSA – 57 435,0	TSA – 71 168,3	TSA – 29 564,1	TSA – 49 908,5	TSA – 38 497,0
Eksport: 4 512,6 Import: 52 922,0	Eksport: 58 245,8 Import: 12 922,5	Eksport: 14 185,8 Import: 15 378,3	Eksport: 22 817,7 Import: 27 090,8	Eksport: 27 385,6 Import: 11 111,4
11,2 %	13,9 %	5,8 %	9,7 %	7,5 %
Germaniya	BAA	AQSH	Afg'oniston	Eron
TSA – 11 294,6	TSA – 2283,0	TSA – 20 624,1	TSA – 16 062,6	TSA – 6 149,3
Eksport: 383,4 Import: 10 911,1	Eksport: 1 708,8 Import: 574,2	Eksport: 16 230,2 Import: 4 339,9	Eksport: 14 100,6 Import: 1 962,0	Eksport: 5 342,7 Import: 806,6
2,2 %	0,4 %	4,2 %	3,1 %	1,2 %

Qashqadaryo viloyati, jahonning 73 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (11,2 %), AQSH (4,2 %), Turkiyada (9,7 %), Rossiyada (13,9 %), Qozog'iston (5,8 %), Pokistonda (7,5 %), Afg'oniston (3,1 %), Germaniya (2,2 %) qayd etilgan.

Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

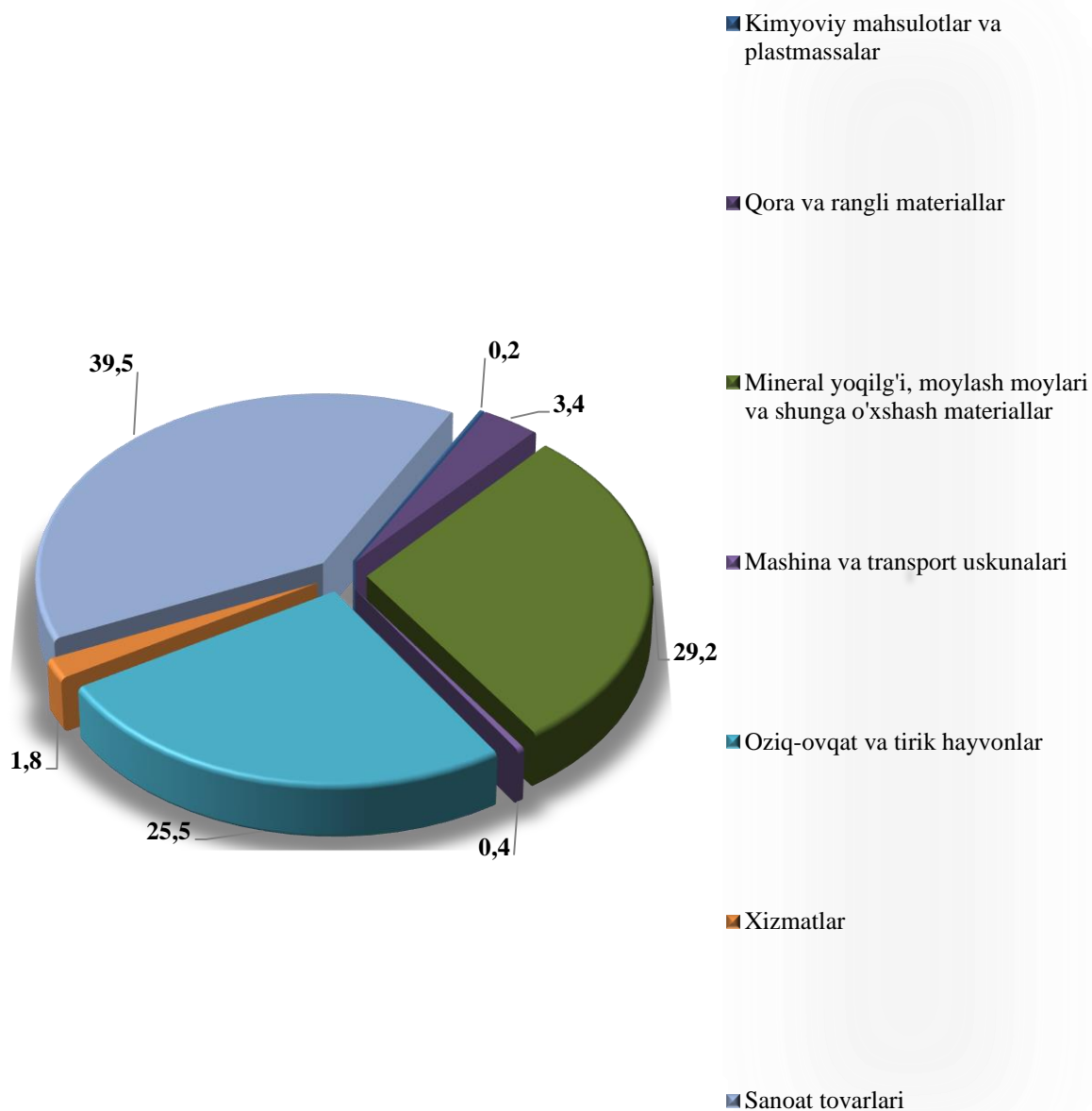
Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA da Qozog'iston, Tojikiston, Qirg'iziston davlatlari bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, AQSH, Turkiya, Rossiya Federatsiyasi, Niderlandiya va BAA davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.



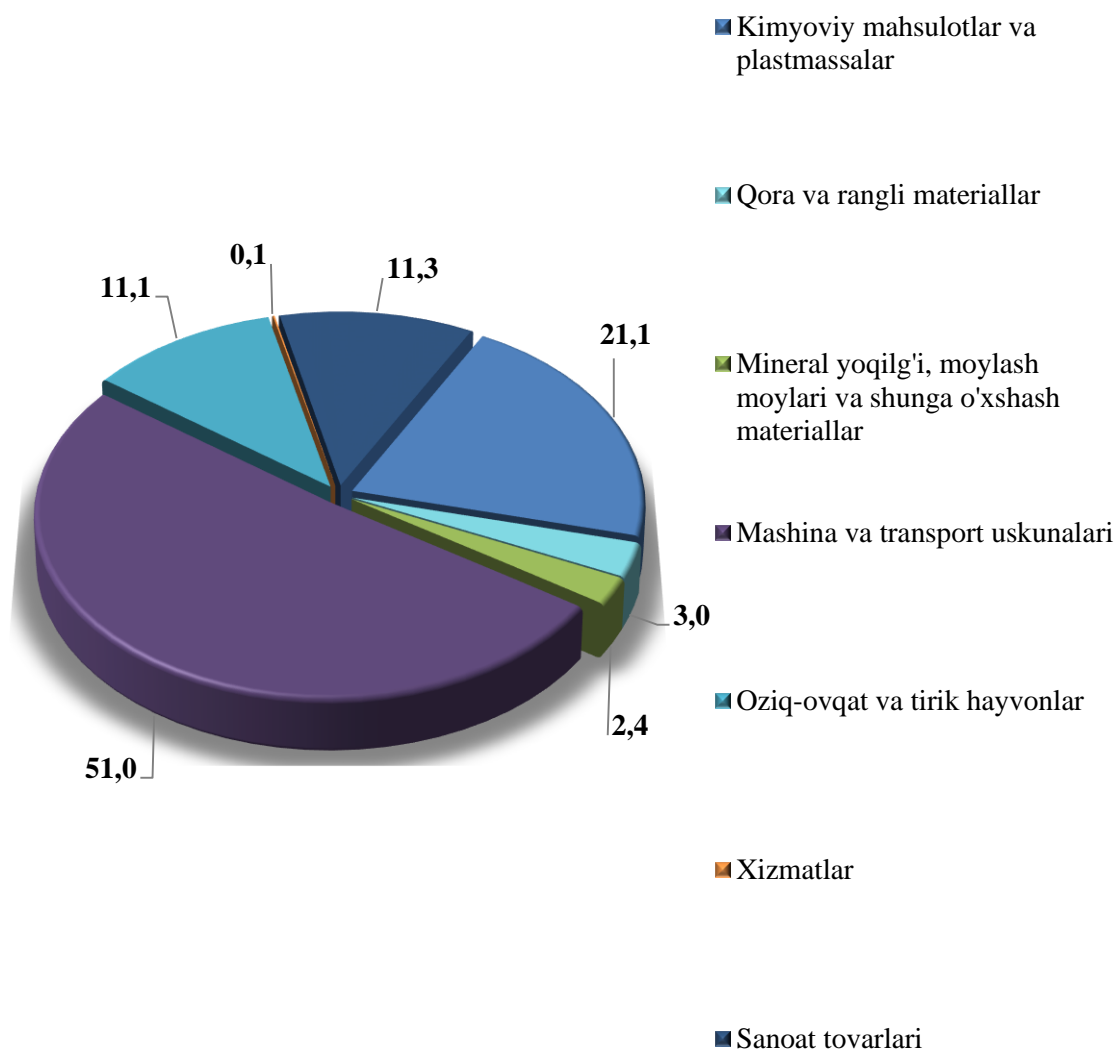
Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 16 ta yirik hamkor davlatlar orasidan 9 ta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Turkiya (49,9 mln AQSH dollari), AQSH (20,6 mln. AQSH dollari), Rossiya (71,2 mln. AQSH dollari), Birlashgan Arab Amirliigi (2,2 mln. AQSH dollari), Afg'oniston (16,1 mln. AQSH dollari), Pokiston (38,5 mln. AQSH dollari), Misr (9,9 mln. AQSH dollari), Tojikiston (9,6 mln. AQSH dollari) tashkil etmoqda.

Tovar va xizmatlarning eksport tarkibi, jamiga nisbatan foizda



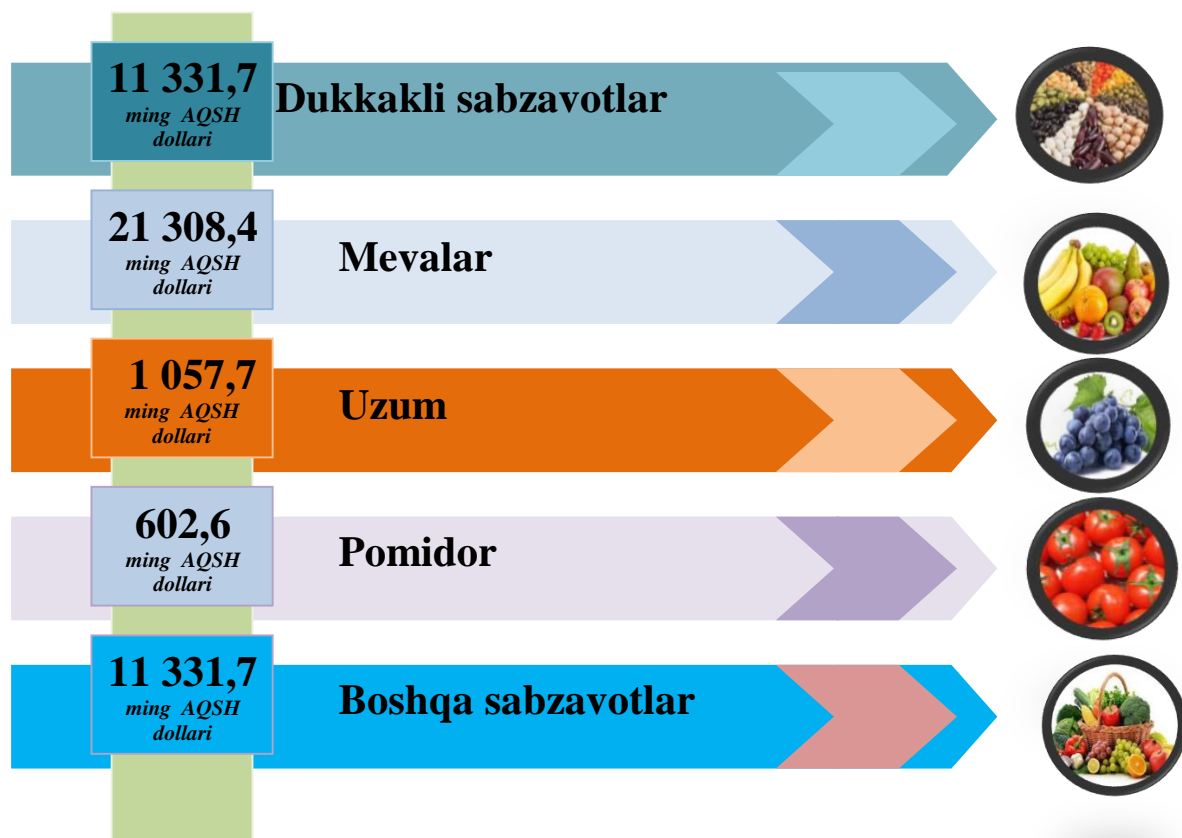
Tovar va xizmatlarning import tarkibi,

(jamiga nisbatan foizda)



2025- yilning yanvar-iyun oylarida jami 118,1 ming tonna meva-sabzavot mahsulotlari 61 674,3 ming AQSH dollariga eksport qilindi (2024- yilning mos davriga nisbatan 5,5 m. ga) ko'paydi.

Shuningdek, 5,5 ming tonna dukkakli sabzavotlar 26 842,7 ming AQSH dollariga eksport qilingan bo'lib, eksport hajmi 2024- yilning mos davriga nisbatan 5,8 martaga ko'paygan.



Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston (26,7 %), Afg‘oniston (14,6 %), Qozog‘iston (18,2 %) va Rossiya Federatsiyasi (32,3 %), davlatlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Bugungi kunda Qashqadaryo viloyatida meva-sabzavot mahsulotlarini ishlab chiqarish, qayta ishlash va eksport qilish sektorining salohiyati juda yuqori va bu qulay tabiiy-iqlim sharoitlari mavjudligi hamda mahalliy ishlab chiqaruvchilar tomonidan to‘plangan tajriba bilan ham bog‘liqligi bilan ifodalanadi. Shu munosabat bilan hukumat qishloq xo‘jaligi xom-ashyosini sanoat asosida qayta ishlashga va yetishtirilgan mahsulotni saqlash infratuzilmasini rivojlantirishga katta e‘tibor qaratmoqda.